

MESTSKÝ ÚRAD V ŽILINE

Materiál na rokovanie pre
Mestské zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2023

K bodu programu

ZÁZNAM O VÝSLEDKU KONTROLY NKÚ SR o systéme poskytovania a uhrádzania finančných príspevkov za ubytovanie odídencov z Ukrajiny KA-044/2022/1032/apríl 2023 – INFORMATÍVNA SPRÁVA

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál prerokovaný: 08.06.2023

Komisia sociálna, zdravotná a bytová - 3. zasadnutie

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne
primátor

Zodpovedný za vypracovanie:

Ing. Ivan Škoda
vedúci oddelenia krízového riadenia a bezpečnosti

Žilina, 27.06. 2023

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č.

Mestské zastupiteľstvo v Žiline

I. berie na vedomie

1. Záznam o výsledku kontroly NKÚ SR o systéme poskytovania a uhrádzania finančných príspevkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny KA-044/2022/1032/apríl 2023 – informatívnu správu

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Mesto Žilina je povinné ako orgán samosprávy podľa zákona o azyle poskytovať príspevok za ubytovanie odídencom z Ukrajiny ubytovaných na území mesta Žilina v období od 26.02.2022 doposiaľ s predĺžením doby poskytovania príspevku na ubytovanie do 31.05.2023. Príspevok na ubytovanie je poskytovaný z prostriedkov Ministerstva vnútra SR na účet mesta a následne bezodkladne v rovnakej výške na účet ubytovateľa – oprávnenej osoby (fyzickej osoby, príp. právnickej osoby), ktorá poskytla ubytovanie bezodplatne odídencom.

Systém vedenia registrácie ubytovaných odídencom, registrácie oprávnených osôb poskytujúcich ubytovanie odídencom, registrácie ubytovacích zmlúv (ubytovateľ – ubytovaný odídenec), sumarizáciu údajov na preplácanie, riešenie nezhôd v registrácií a opráv, vytvorenie dokladov pre vyplatenie príspevkov na ubytovanie odídencom vykonáva oddelenie Krízového riadenia a bezpečnosti Kancelárie primátora a prednostu spoločne s ostatnými odbormi MsÚ.

Pracovníci NKU vykonali v mesiacoch 11/2022 až 04/2023 kontrolu za účelom preverenia systému a procesu poskytovania finančných prostriedkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny, ako aj včasnosť a oprávnenosť ich uhrádzania a preveriť systém poskytovania príspevku a vnútorný kontrolný systém. Kontrola bola vykonaná na vybranej vzorke uzatvorených zmlúv a z nich vyplatených príspevkov. Pracovníkom NKU boli obratom poskytnuté všetky požadované podklady a bola poskytnutá maximálna súčinnosť pri vykonávaní kontroly.

Preverením systému poskytovania príspevku za ubytovanie odídencom nebol zistený nesúlاد medzi požadovaným a skutočným stavom v zmysle platných právnych predpisov a usmernení. Mesto Žilina vykonáva dvojité kontrolu a párovanie poskytovaných údajov od odídencom a od ubytovateľov, ktoré sú podkladom ku priznaniu príspevku. Mesto Žilina nevykonávalo fyzickú kontrolu reálneho ubytovania a pobytu odídencom v priestoroch ubytovateľa, čo mu nevyplýva zo žiadnych právnych predpisov, nie je účastníkom zmluvného vzťahu poskytnutia ubytovania odídencom a nemá personálne kapacity na vykonávanie takejto kontroly.

Predložený materiál nemá vplyv na rozpočet Mesta Žilina a nebolo k nemu prijaté uznesenie. Bol prerokovaný v bode 8 – zápisnica z 3. zasadnutia Komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej, ktorá sa konala dňa 06.06.2023.

MATERIÁL

**NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Expozitúra Žilina
Janka Kráľa 1628/4, 010 01 Žilina

Mestský úrad Žilina	
Vybavuje:
Dátum doručenia:	24 -04- 2023
Číslo záznamu:	120593
Počet príloh:
Číslo spisu:

Vážený pán
Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta
Mesto Žilina
Námestie obetí komunizmu 1
011 31 Žilina

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/kontakt

Žilina

Z-002903/2023/140/PJD

Ing. Juraj Podolák
041 / 555 39 07
juraj.podolak@nku.gov.sk

19. 04. 2023

Vec

Predloženie záznamu o výsledku kontroly

V súlade s § 15 ods. 1 písm. h) zákona NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov Vám v prílohe predkladáme záznam o výsledku kontroly Systém poskytovania a uhrádzania finančných príspevkov za ubytovanie odídcov z Ukrajiny zo dňa 20.04.2023 na oboznámenie sa s jeho obsahom.

Zároveň si Vás dovoľujeme požiadať o zabezpečenie ochrany osobných údajov uvedených v zázname o výsledku kontroly v zmysle § 2 v spojitosti s § 5 písm. h) zákona č. 18/2018 Z. z. ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že o výsledku kontroly bude informovať Mestské zastupiteľstvo v Žiline na najbližšom zasadnutí. Zároveň podá informáciu formou výpisu z uznesenia mestského zastupiteľstva o prerokovaní výsledkov kontroly.

S pozdravom

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SR
EXPOZITÚRA ŽILINA
Janka Kráľa 1628/4

Ing. Juraj Podolák
vedúci kontrolnej skupiny

Prevzal dňa: 20.04.2023

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: Z-002801/2023/1140/PJD
Číslo poverenia: 1862/07
Zo dňa: 25.11.2022

Počet výťahov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 7
Počet príloh: 0

Z Á Z N A M
o výsledku kontroly
Systém poskytovania a uhrádzania finančných príspevkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny
KA-044/2022/1032

Mesto Žilina

Žilina, apríl 2023

Obsah	
Zoznam použitých skratiek.....	3
Zhrnutie	4
1. Systém poskytovania príspevku za ubytovanie odídenca z Ukrajiny	5
1.1 Charakteristika činnosti subjektu	5
1.2 Proces poskytovania finančných príspevkov za ubytovanie odídenca	6
2. Vnútorý kontrolný systém.....	6

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
mesto, kontrolovaný subjekt	Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
nariadenie vlády o príspevku za ubytovanie odídencov	Nariadenia vlády SR č. 99/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencov účinné od 31.03.2022 do 20.06.2022, Nariadenia vlády SR č.218/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovania odídencov účinné od 21.06.2022 do 30.09.2022, Nariadenia vlády SR č.315/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovania odídencov účinné od 01.10.2022
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
odídenec	cudzinec, ktorému Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky poskytlo dočasné útočisko
oprávnená osoba	fyzická, resp. právnická osoba, ktorá vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v územnom obvode mesta, ktorá v nej poskytne bezodplatne ubytovanie odídenecovi; právnická osoba, ktorá poskytuje bezodplatne ubytovanie odídenecovi v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie; mesto alebo vyšší územný celok, ak bezodplatne poskytujú ubytovanie odídenecovi priamo, alebo prostredníctvom rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie v ich zriaďovateľskej pôsobnosti
zákon o azyle	Zákon č. 480/2022 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zhrnutie

V súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine a následným hromadným prílevom utečencov NR SR schválila v marci 2022 balík novelizácií viacerých zákonov, tzv. Lex Ukrajina. V tejto súvislosti boli prijaté a novelizované viaceré zákony a s nimi súvisiace nariadenia vlády SR, v ktorých boli okrem iného upravené podmienky získania finančného príspevku od štátu za ubytovanie odídencom.

Podľa zákona o azyle príspevok za ubytovanie odídencov bol poskytovaný prostredníctvom obce/mesta. Nárok na príspevok mala osoba (fyzická, resp. právnická), ktorá v územnom obvode obce/mesta vlastnila nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie, poskytla odídencom ubytovanie bezodplatne a obci/mestu predložila zmluvu o poskytnutí ubytovania odídencom. Príspevok bolo možné poskytnúť i právnickým osobám, ktoré poskytli bezodplatne ubytovanie odídencom v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie, ktoré vlastnili alebo spravovali, ak takéto ubytovanie neposkytovali na základe živnostenského oprávnenia. Príspevok bolo možné poskytnúť ďalším oprávneným osobám ako je obec/mesto či vyšší územný celok v prípade, že bezodplatne poskytovali ubytovanie odídencom v nehnuteľnosti priamo alebo prostredníctvom rozpočtovej či príspevkovej organizácie v ich zriaďovateľskej pôsobnosti.

Účelom kontroly bolo preveriť systém a proces poskytovania finančných príspevkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny, ako aj včasnosť a oprávnenosť ich uhrádzania. Predmetom kontroly bolo preveriť systém poskytovania príspevku za ubytovanie odídencov z Ukrajiny a vnútorný kontrolný systém.

V roku 2022 v meste Žilina poskytovalo ubytovanie 290 oprávnených osôb vo vlastných nehnuteľnostiach, z toho 266 bolo fyzických osôb a 24 právnických osôb. Celkové vyplatené finančné prostriedky za ubytovanie odídencom v období od marca 2022 do decembra 2022 predstavovali sumu 1 721 031,50 eur.

Proces poskytovania finančných príspevkov za ubytovanie odídencom bol preverený na vybranej vzorke 117 uzatvorených zmlúv o poskytnutí ubytovania odídencom. Objem skontrolovaných finančných prostriedkov (príspevok za ubytovanie odídencom) predstavoval sumu 64 946 eur, čo z celkového objemu vyplatených finančných prostriedkov mestom Žilina predstavovalo 4,06 %.

Preverením poskytovania príspevku za ubytovanie odídencom nebol zistený nesúlad medzi požadovaným a skutočným stavom. Mestu boli predkladané zmluvy o poskytovaní ubytovania odídencom podľa vzoru zverejneného na webovej stránke MV SR. Oprávnené osoby predkladali mestu v stanovenom termíne mesačné výkazy o výške príspevku za ubytovanie odídencov, ktoré mesto preverovalo s uzatvorenými zmluvami o poskytovaní ubytovania a aktuálnou výškou príspevku za ubytovanie odídencov. Následne mesto v stanovenej lehote zasielalo MV SR prostredníctvom Okresného úradu v Žiline prehľad o uplatnených príspevkoch všetkých oprávnených osôb v územnom obvode mesta. Na základe predložených bankových výpisov bolo zistené, že MV SR v stanovenej lehote poskytovalo mestu sumu zodpovedajúcu príspevkom uplatneným oprávnenými osobami za príslušný kalendárny mesiac. Mesto následne v lehote piatich pracovných dní od prijatia sumy poukázanej MV SR vyplácalo príspevok jednotlivým oprávneným osobám.

Mesto v roku 2022 nevykonalo kontrolu poskytnutých finančných prostriedkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1862/07 z 25.11.2022 vykonali:

Ing. Juraj Podolák, vedúci kontrolnej skupiny
Mgr. Ľubica Grochalová dos Santos, členka kontrolnej skupiny
Ing. Milena Mrkvová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu systému poskytovania a uhrádzania finančných príspevkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny, ktorej účelom bolo preveriť systém a proces poskytovania finančných príspevkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny rovnako ako aj včasnosť a oprávnenosť ich uhrádzania a vypracovali záznam o výsledku kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 07.12.2022 do 20.04.2023 v kontrolovanom subjekte

Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina, IČO 00313971

za kontrolované obdobie: rok 2022.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo:

1. Systém poskytovania príspevku za ubytovanie odídencu z Ukrajiny
2. Vnútorý kontrolný systém.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Systém poskytovania príspevku za ubytovanie odídencu z Ukrajiny

1.1 Charakteristika činnosti subjektu

V súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine a následným hromadným prílevom utečencov, NR SR schválila možnosť financovať poskytnutie ubytovania utečencom. Podľa zákona o azyle, mesto poskytovalo príspevok osobe (fyzickej, resp. právnickej), ktorá vlastnila nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v jeho územnom obvode, ktorá v nej bezodplatne poskytovala ubytovanie odídencom. Príspevok bolo možné poskytnúť aj ďalším oprávneným osobám, a to právnickým osobám, ktoré poskytovali bezodplatne ubytovanie odídencom v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie, ak takéto ubytovanie neposkytovali na základe živnostenského oprávnenia. Ďalšími oprávnenými osobami boli aj obec/mesto alebo vyšší územný celok, ak bezodplatne poskytovali ubytovanie odídencom priamo alebo prostredníctvom rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie v ich zriaďovateľskej pôsobnosti.

Príspevok za ubytovanie bol poskytovaný od 26.02.2022 a jeho vyplácanie bolo následne predĺžené do 31.05.2023.

V roku 2022 v meste Žilina poskytovalo ubytovanie 290 oprávnených osôb vo vlastných nehnuteľnostiach, z toho 266 bolo fyzických osôb a 24 právnických osôb. Celkové vyplatené finančné prostriedky za ubytovanie odídencom v období od marca 2022 do decembra 2022 predstavovali sumu 1 721 031,50 eur.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené údaje o počte odídencom, ktorým bolo na území mesta poskytnuté ubytovanie.

Tabuľka č. 1 – Ubytovaní odídencom

	Obdobie poskytnutia ubytovania odídencom									
	marec 2022	apríl 2022	máj 2022	jún 2022	júl 2022	august 2022	september 2022	október 2022	november 2022	december 2022
Počet ubytovaných odídencom	554	983	1 413	1 053	895	895	856	840	810	810

zdroj: mesto Žilina

Mesto sa pri poskytovaní príspevku riadilo usmerneniami MV SR a platnou legislatívou:

- zákon o azyle,
- nariadenie vlády o príspevku za ubytovanie odídencov,
- manuál k príspevku za ubytovanie odídencov,
- pokyny Okresného úradu v Žiline, odbor krízového riadenia.

1.2 Proces poskytovania finančných príspevkov za ubytovanie odídencov

Proces poskytovania finančných príspevkov za ubytovanie odídencov bol preverený na vybranej vzorke 117 uzatvorených zmlúv o poskytnutí ubytovania odídencovi. Výber bol vykonaný neštatistickou metódou na základe úsudku kontrolóra, pričom kritériom výberu bola výška poskytnutého príspevku. V 54 prípadoch bola zmluva uzatvorená medzi odídencom a fyzickou osobou, ktorá vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie a v 63 prípadoch boli uzatvorené zmluvy medzi odídencom a právnickou osobou. Objem skontrolovaných finančných prostriedkov (príspevok za ubytovanie odídencov) predstavoval sumu 64 946,00 eur, čo z celkového objemu vyplatených finančných prostriedkov mestom Žilina predstavovalo 4,06 %.

Preverením poskytovania príspevku za ubytovanie odídencov nebol zistený nesúlad medzi požadovaným a skutočným stavom.

Mestu boli predkladané zmluvy o poskytovaní ubytovania odídencovi podľa vzoru zverejneného na webovej stránke MV SR. Súčasťou zmlúv boli čestné vyhlásenia oprávnenej osoby a kópie dokladu o tolerovanom pobyte na území Slovenskej republiky vyplývajúce z nariadenia vlády o príspevku za ubytovanie odídencov. Vlastníctvo oprávnenej osoby k nehnuteľnosti, uvedenej v zmluve o poskytovaní ubytovania odídencovi, mesto overovalo na stránke Úradu geodézie, kartografie a katastra SR (listy vlastníctva boli súčasťou zložky oprávnenej osoby, ktorú mesto viedlo).

Oprávnené osoby v súlade so zákonom o azyle predkladali mestu v stanovenom termíne mesačné výkazy o výške príspevku za ubytovanie odídencov. Uvedené výkazy obsahovali všetky povinné náležitosti podľa vzoru zverejnenom na webovej stránke MV SR (identifikačné údaje poskytovateľa a odídencov, ktorým je poskytované ubytovanie, počet nocí ubytovania, celková suma uplatneného príspevku za ubytovanie).

Mesto preverovalo údaje uvedené v mesačných výkazoch o výške príspevku za ubytovanie odídencov s uzatvorenými zmluvami o poskytovaní ubytovania s odídencom a aktuálnou výškou príspevku za ubytovanie odídencov podľa nariadenia vlády o príspevku za ubytovanie odídencov.

Následne mesto zosumarizovalo mesačné výkazy oprávnených osôb o výške príspevku za ubytovanie odídencov a v stanovenej lehote zasielalo MV SR prostredníctvom Okresného úradu v Žiline prehľady o uplatnených príspevkoch všetkých oprávnených osôb v územnom obvode mesta. Predkladané prehľady o uplatnených príspevkoch obsahovali všetky náležitosti podľa vzoru zverejnenom na webovej stránke MV SR.

Mesto predložilo kontrolnej skupine NKÚ SR evidenciu odídencov, ktorým bolo poskytované ubytovanie, čím bolo preukázané splnenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona o azyle, podľa ktorého odídenc je povinný raz mesačne počas poskytovania ubytovania osobne oznámiť mestu, že mu oprávnená osoba poskytuje ubytovanie.

Na základe predložených bankových výpisov bolo zistené, že MV SR v stanovenej lehote poskytovalo mestu sumu zodpovedajúcu príspevkom uplatneným oprávnenými osobami za príslušný kalendárny mesiac. Mesto následne v lehote piatich pracovných dní od prijatia sumy poukázanej MV SR vyplácalo príspevok jednotlivým oprávneným osobám.

2. Vnútroškový kontrolný systém

Podľa zákona o azyle mesto bolo oprávnené výkonom kontroly poskytnutia príspevku za ubytovanie. Kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že mesto v roku 2022 nevykonalo kontrolu poskytnutých finančných prostriedkov za ubytovanie odídencov z Ukrajiny.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Kontrolovanému subjektu bol ponechaný výtlačok č. 2 záznamu o výsledku kontroly.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že bola poskytnutá súčinnosť v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a boli poskytnuté všetky požadované doklady a informácie.

Kontrolovaný subjekt potvrdzuje, že kontrolná skupina NKÚ SR vrátila všetky zapožičané doklady.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že o výsledku kontroly bude informovať Mestské zastupiteľstvo v Žiline na najbližšom zasadnutí. Zároveň podá informáciu formou výpisu z uznesenia mestského zastupiteľstva o prerokovaní výsledkov kontroly.

Za kontrolnú skupinu dňa 20.04.2023

Ing. Juraj Podolák
vedúci kontrolnej skupiny

Mgr. Ľubica Grochalová dos Santos
členka kontrolnej skupiny

Ing. Milena Mrkvová
členka kontrolnej skupiny

.....

.....

.....

S obsahom záznamu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 20.04.2023

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta

.....